

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

PEDAGOGICAL CONDITIONS OF REALIZATION OF DISTANCE LEARNING WITHIN THE FORMATION OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF STUDENTS OF NATURAL SPECIALTIES

У статті детально обґрунтовано педагогічні умови реалізації дистанційної форми навчання у формуванні професійної іншомовної компетентності студентів природничих спеціальностей, а саме: використання інформаційно-комунікативних технологій, враховуючи компетентнісний, особистісно-діяльнісний, інтегративний підходи; інтеграції технології дистанційного навчання у процес фахової підготовки майбутніх фахівців природничих спеціальностей за допомогою побудови інформаційно-освітнього середовища в системі дистанційного навчання; забезпечення різнорівневого діалогового навчання, у процесі якого здійснюється взаємодія суб'єктів навчального процесу за допомогою реалізації інтерактивних методів навчання, засобів електронного зв'язку; створення системи індивідуального педагогічного супроводу самостійної навчально-пізнавальної діяльності майбутніх спеціалістів під час дистанційного навчання.

Надано визначення поняттю «дистанційний курс» (або «електронний навчальний курс»). Визначено, що система Moodle дає змогу створювати навчальні курси з дисципліни та керувати ними.

Таким чином, детально описані педагогічні умови реалізації дистанційної форми навчання, що сприяють формуванню професійної іншомовної компетентності у студентів природничих спеціальностей.

Ключові слова: *дистанційне навчання, інтегративний підхід, професійна іншомовна компетентність, індивідуалізація, інформаційно-комунікаційні технології.*

The article substantiates in detail the pedagogical conditions for the implementation of distance learning in the formation of professional foreign language competence of students of natural specialties, namely: the use of information and communication technologies, taking into account

competence, personality, integrative approaches; integration of distance learning technologies in the process of professional training of future specialists in natural sciences by building an information and educational environment in the distance learning system; providing multilevel dialogue learning, during which the interaction of the subjects of the educational process through the implementation of interactive teaching methods, electronic means of communication; creation of a system of individual pedagogical support of independent educational and cognitive activities of future specialists during distance learning.

The definition of the term "distance course" (or "e-learning course") is given

It is determined that the Moodle system allows you to create training courses in the discipline and manage them.

Thus, the pedagogical conditions for the implementation of distance learning, which contribute to the formation of professional foreign language competence in students of natural sciences, namely: the use of information and communication technologies, taking into account competence, personality, integrative approaches; introduction of modern distance learning technologies during the implementation of professional training of students studying natural sciences by building an information and educational environment in the distance learning system; providing multilevel dialogue learning, during which the interaction of the subjects of the educational process through the implementation of interactive teaching methods, electronic means of communication; creation of a system of individual pedagogical support of independent educational and cognitive activities of future specialists during distance learning.

Key words: *distance learning, integrative approach, professional foreign language competence, individualization, information and communication technologies.*

УДК 372.851.9

DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/42.30>

Запольська Ю.А.,

аспірант кафедри освіти дорослих, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Слабко В.М.,

докт. пед. наук, завідувач кафедри освіти дорослих Навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Постановка проблеми. Швидка динаміка розвитку технологій, поява небезпечних загроз, включаючи пандемії, спонукає до пошуку нових шляхів розвитку освіти та самовдосконалення. Дистанційне навчання, зокрема змішана форма навчання, з'явилося досить давно, але саме в наш час заповнило простір освітньої сфери і зайняло почесне місце ефективного інструменту навчання з різних дисциплін. Сьогодні цей тип освіти охопив майже весь навчальний процес на всіх рівнях – від дитячих садків до університетів. Освітній сектор сміливо зіткнувся з глобальною пандемією COVID-19 і миттєво адаптувався до нових умов функціонування протягом карантинного періоду.

Віддалена форма освіти заповнила практично всі ніші освітньої діяльності, продемонструвавши низку переваг у використанні та застосуванні, таких як: свобода та гнучкість, індивідуальність, мобільність, незалежний вибір темпу, залучення більшої кількості людей різного віку, прості формування віртуальних спільнот, що дає змогу обговорювати між представниками різноманітних верств навчального процесу певні проблеми, виклики та обмінватися досвідом чи інформацією тощо.

Саме розвиток дистанційного навчання сприяє еволюції всієї навчальної діяльності, оскільки йдеться не про заміну методів навчання, а про їх удосконалення з метою досягнення бажаних

результатів, а саме заохочення студентів до навчання та самовдосконалення. Відповідно до концепції розвитку дистанційного навчання освіта в Україні має сприяти: появі нових можливостей з метою удосконалення її змістовного наповнення та методів викладання дисциплін і розповсюдження знань; впровадженню системи безперервної освіти «протягом усього життя», включаючи середню, університетську, вищу та післядипломну освіту; індивідуалізації освіти [10, с. 7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Багато вітчизняних і зарубіжних науковців приділяли увагу вивченню теоретичних та методологічних основ формування професійної іншомовної компетенції у майбутніх фахівців, серед них необхідно виділити: М. Бахтіна, Л. Виготського, Б. Клименко, Я. Коменського, А. Маслоу, Ж. Піаже, К. Роджерса, М. Степко, Н. Хомського, R. Abbuhl, M. Halliday, A. McIntosh, C. Scilletta, M. Strevens.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Крім того, проаналізувавши значну частку наукових праць учених, ми визначили, що проблеми впровадження дистанційної освіти у навчальний процес розглянуті у працях таких учених: В. Бакалова, О. Журавльової, В. Лугового, Н. Сиротенко, С. Сисоєвої; а проблемні аспекти інформаційного та програмного забезпечення дистанційної освіти висвітлені у наукових положеннях науковців Г. Козлакової та О. Спіріна.

Але жодний із наведених підходів не реалізує на достатньому рівні розвитку педагогічних умов реалізації дистанційної форми навчання у формуванні професійної іншомовної компетентності студентів природничих спеціальностей, що й зумовило вибір цього напрямку дослідження.

Мета статті: аналіз педагогічних умов реалізації дистанційної форми навчання у формуванні професійної іншомовної компетентності студентів природничих спеціальностей.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Розглянемо особливості дистанційних методів навчання під час вивчення англійської мови у вищих освітніх закладах. Швидкі темпи розвитку дистанційних мовних курсів сприяють оцифруванню навчального процесу. У всесвітній мережі можна знайти багато автентичних англомовних матеріалів, як соціальних, так і професійних, а інструменти для оброблення таких ресурсів, які знаходяться на платформі дистанційного навчання, дають змогу перетворити їх на якісний методичний матеріал. Великою перевагою є те, що можна систематично оновлювати базу даних, вносити корективи в тестові матеріали, а також коригувати засоби контролю виконання завдань, проходження підсумкового контролю й оцінювання [11, с. 232].

Як централізована система електронного навчального контенту, система Moodle дає змогу

зв'язати всіх учасників навчального процесу, налагодити ефективний зв'язок між ними в єдиній площині; одночасно проводити диференційовану роботу для певних груп студентів, а також ефективно здійснювати контроль за якістю навчального процесу; розробляти якісний систематизований освітній контент із дотриманням вимог до подання інформації у цифровій формі, пристосованої до сучасного рівня цифрових технологій; проводити цілеспрямовану роботу з підвищення рівня компетентності всього факультету щодо оволодіння не лише цифровими, а й педагогічними технологіями; організовувати постійне спілкування з учасниками освітнього процесу [1, с. 78]. Це допомагає обговорити та вирішити поточні проблеми, які час від часу виникають у процесі навчання, посприяти обміну досвідом та подоланню труднощів.

Вирішальну роль у спілкуванні і співпраці може відігравати офіційний веб-сайт закладу, який періодично оновлює інформацію про організацію роботи, рекомендації щодо вирішення психологічних та соціальних проблем, проживання, інструкції з використання конкретного програмного забезпечення. Крім того, було б корисно здійснювати постійний контроль за розкладом занять, плануванням уроків з урахуванням часу в режимі on-line, спілкуванням та наданням матеріалів для самостійного вивчення; встановлювати «розумний» термін виконання завдань, дати та час тестів, конференцій для обміну досягненнями, а також вирішення проблем.

Найефективнішим є впровадження педагогічних технологій дистанційного навчання у викладання англійської мови, що дає можливість досягти результатів за допомогою технології опосередкованого активного спілкування викладачів із майбутніми фахівцями за допомогою телекомунікацій і методології індивідуальної роботи слухачів зі структурованим навчальним матеріалом, представленим в електронній формі, і використовувати цей матеріал як закріплення вивченого під час занять у класі або з метою підвищення мовленнєвої компетентності.

На основі вивчення наукової літератури та практичного досвіду в освітній галузі визначимо такі педагогічні умови формування професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей у процесі дистанційного навчання, як:

- використання інформаційно-комунікативних технологій, враховуючи компетентнісний, особистісно-діяльнісний, інтегративний підходи;

- інтеграція технологій дистанційного навчання у процес фахової підготовки майбутніх фахівців природничих спеціальностей за допомогою побудови інформаційно-освітнього середовища в системі дистанційного навчання;

– забезпечення різнорівневого діалогового навчання, у процесі якого здійснюється взаємодія суб'єктів навчального процесу за допомогою реалізації інтерактивних методів навчання, засобів електронного зв'язку;

– створення системи індивідуального педагогічного супроводу самостійної навчально-пізнавальної діяльності майбутніх спеціалістів під час дистанційного навчання.

Розглянемо кожну педагогічну умову детально.

Перша педагогічна умова – на основі компетентнісного, особистісно-орієнтованого та інтегративного підходів реалізація у процесі навчальної діяльності інформаційно-комунікативних технологій.

В умовах інформатизації суспільства і вищої освіти зростає потреба у конкурентоспроможних фахівцях, які б мали найновіші знання, володіли б здатністю до комбінаторності і креативності мислення, уміли знаходити власні шляхи вирішення професійних проблем. До основного виду пізнавальної діяльності належить комунікативна. Але вивчення іноземних мов – це насамперед оволодіння пізнавальною сферою і системою необхідних і важливих соціально-культурних знань іншомовного соціуму. Найбільш уживаним під час викладання іноземних мов є комунікативний підхід, що трактується як один із методів вивчення іноземних мов та характеризується дослідженням когнітивної сфери суб'єктів навчання, крім того, вивченням основних проблемних аспектів формування продуктивних знань студентів, тому можемо зробити висновок, що при цьому враховується когнітивний компонент [3, с. 41; 12, с. 62]. На основі цього у процесі визначення підходів нааперед виділено когнітивно-комунікативний підхід.

Основним завданням вищого освітнього закладу є професійна підготовка майбутніх спеціалістів до реалізації ними обов'язків на основі комунікативної компетентності. Крім того, у процесі проведеного дослідження нами були створені завдання, вправи, ситуації, які були орієнтовані на розвиток комунікативності і навичок іноземної мови, все це реалізовувалося через упровадження нами інноваційних педагогічних методів під час роботи за комп'ютером чи з мобільним зв'язком. Аналізуючи особливості професійної діяльності майбутніх фахівців природничого профілю, необхідно зазначити, що насамперед важливим є розвиток комунікативності і професійних навичок під час викладання англійської мови, враховуючи специфіку професійної діяльності та розвиток когнітивної сфери для засвоєння науково-навчального і професійного матеріалу. На основі вищезазначеного найчастіше застосовують когнітивний та комунікативний підходи, відповідно до яких навчання студентів є організованим, відбувається співпраця

у розв'язанні навчальних завдань із метою формування колективної комунікативності через використання інтерактивних методів навчання.

Також важливим під час підготовки студентів природничих спеціальностей є компетентнісно-діяльнісний підхід, який свідчить про те, що модернізований зміст освіти буде ядром формування системи компетентностей, а процес засвоєння підбраного змістовного наповнення буде мати діяльнісний аспект. Набуті професійні компетентності майбутніми фахівцями у процесі навчання є різновекторними, оскільки застосовуються під час вирішення завдань професійного характеру; крім того, вони сприяють інтелектуальному розвитку студентів, які навчаються на природничих спеціальностях. Виконання комунікативних завдань забезпечує налагодження відносин між науково-педагогічним працівником та студентами, орієнтованих на вирішення таких цілей, як: підвищена зацікавленість у використанні отриманої у процесі вивчення, запам'ятовування і виправлення навчальної інформації в комунікативних актах для отримання відповідного матеріалу за обраним фахом; активне включення майбутніх фахівців до самостійної роботи та конструктивної взаємодії, що реалізується в усній та писемній формах [4, с. 189].

Саме інтегративний підхід сприяє теоретичному обґрунтуванню проблемних аспектів цілеполягання, відбору змісту навчального процесу, спрямованих на формування різних видів компетенцій, вирішення проблемних питань, розроблення та організацію відбраного змісту і чітких етапів його вивчення [4, с. 187].

Таким чином, наявні сьогодні у методиці комунікативно-діяльнісний та когнітивний підходи та їх обґрунтування відповідно до сучасних вимог, які висуваються до навчального процесу, на основі прийнятої нової парадигми мовної освіти сприяють чіткому визначенню та узагальненню застосування професійно орієнтованого підходу у процесі формування професійної іншомовної компетентності у майбутніх фахівців природничих спеціальностей. Необхідно зазначити, що саме носій мови найкраще здійснює вплив на досягнення результативності професійної іншомовної компетентності як фундаменту фахової комунікації із зарубіжними колегами, відповідні інтегративні уміння додавати інформацію у процесі професійного спілкування.

Отже, запропоновані нами технології та методи навчання орієнтовані на результативне розв'язання професійних завдань студентів природничих спеціальностей в іншомовній сфері, а все реалізує професійно-орієнтований підхід. Цей підхід включає в себе здібності, інтереси, спрямованість, активність до пізнавальної сфери особистості студента та реалізується через упровадження в навчальний процес індивідуальних форм роботи.

Саме інтеграція навчально-мовленнєвої, комунікативної та професійної діяльності сприяють формуванню професійної іншомовної компетентності майбутніх спеціалістів природничого профілю.

Все це здійснюється на етапі підбору навчального матеріалу, а завдання розробляються за принципами комунікативності, мовленнєвого спрямування, професійної спрямованості, доцільності дидактичних принципів.

Нами були розроблені практичні ситуації для професійного спілкування, у процесі яких використовувалися ділові та рольові ігри, психологічні тренінги, розв'язання проблемних ситуацій.

Розвиток професійної іншомовної компетентності у студентів за допомогою засобів організації дистанційного навчання, які зумовлюють упровадження інноваційних методів та сучасних технологій дистанційного навчання під час реалізації фахової підготовки фахівців природничого профілю, є наступною педагогічною умовою.

Впровадження в навчальний процес традиційних методів і дистанційних технологій сприяє їх поєднанню і зумовлює створення нового успішного навчального простору. Удосконалення процесу об'єднання компонентів дистанційного навчання в традиційну систему освіти забезпечує цілеспрямоване застосування інформаційно-комунікаційних технологій, які створюють нові можливості у процесі організації навчання.

Крім того, потрібно зауважити, що розвиток інформаційно-освітнього простору через використання інформаційно-комунікаційних технологій має базуватися на реалізації загальних дидактичних принципів та врахуванні особливостей зв'язку інформаційних і телекомунікаційних елементів інформаційного обміну, педагогічного потенціалу засобів інформатизації [4, с. 107].

Результативність застосування сучасних методів і технологій дистанційного навчання, значне збільшення можливостей набуття студентами знань та вмінь із навчальної програми можуть досягатися через створення орієнтованого інформаційно-освітнього середовища навчання на професійному рівні за дистанційною формою та його поєднання в цілісний інформаційно-освітній простір вищого освітнього навчального закладу.

У наш час найбільш результативним інструментом є платформа Moodle, яка сприяє цілісному застосовуванню значного спектру технологій дистанційного навчання та створенню віртуального навчального простору.

Третьою педагогічною умовою, яка спрямована на підвищення рівня ефективності процесу формування професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей у процесі дистанційного навчання, є забезпечення різнорівневого діалогового навчання, під час якого здійснюється взаємодія суб'єктів навчального

процесу за допомогою реалізації інтерактивних методів навчання, засобів електронного зв'язку.

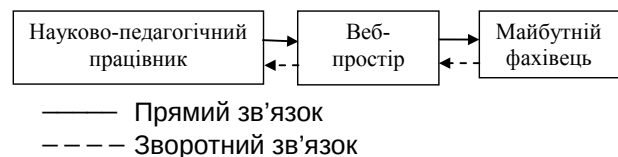
Сьогодні важливою тенденцією розвитку освітніх систем в усіх розвинених країнах світу є гуманізація освіти, що передбачає розгляд людини як основної цінності, спрямування навчально-виховного процесу на гармонійний розвиток кожної особистості.

Крім того, необхідно зазначити, що швидкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій сприяв виникненню нових можливостей для застосування особистісно-орієнтованого підходу у процесі навчальної діяльності. Саме використання комп'ютерно-орієнтованого навчання відповідно до принципів індивідуалізації, самостійності та активності здобувачів сприяє їх переходу до суб'єктів освітнього процесу.

Таким чином, під час реалізації дистанційного навчання майбутній фахівець виконує свою роль більш активно, а у навчальний процес включають інших працівників, які наділені вже новими завданнями та повноваженнями, таких як дистанційний педагог та науково-педагогічні працівники, які забезпечують навчально-методичне супроводження та інформаційне забезпечення.

Крім того, необхідно зазначити, що спільна діяльність всіх суб'єктів освітнього процесу в процесі дистанційного навчання включає в себе такі рівні.

«Науково-педагогічний працівник – майбутній фахівець» – ця співпраця реалізується у прямому та зворотному зв'язку через веб-простір.

У взаємодії «Студент – студент» у процесі дистанційного навчання здійснюється за допомогою відповідного програмного забезпечення (організація конференцій у Skype-конференції, чати, форуми).

Інтерактивна взаємодія всіх учасників дистанційного освітнього процесу може відбуватися в реальному часі і асинхронно.

Найбільш результативним засобом, який сприяє успішній суб'єкт-суб'єктної взаємодії під час професійної підготовки студентів, є інтерактивні форми й методи навчання на практико-орієнтованому рівні.

Змістовне наповнення предметної сфери професійної діяльності забезпечує практико-орієнтований підхід, що створює умови для переходу навчальної діяльності майбутнього фахівця в його професійну сферу [2, с. 165]. Зміст практико-орієнтованого підходу передбачає проектування професійно-орієнтованого навчального середовища як поєднання інформаційного та практичного складників освітнього процесу, відбір

і структурування матеріалу для забезпечення інтеграції навчальної інформації з фахових дисциплін з їх безпосереднім застосуванням у практичній діяльності [2, с. 166].

Застосування у процесі навчальної діяльності зазначеного підходу веде до реалізації практико-орієнтованих методів та технологій під час взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу, які сприяють активізації студентів та розвитку суб'єкт-суб'єктної взаємодії в освітньому просторі [12, с. 168].

У процесі інтерактивної взаємодії викладачів та студентів під час дистанційного навчання можуть бути реалізовані такі форми навчання, до яких необхідно включити: лекції та семінари, які проводяться в онлайн та з використанням аудіо- або відеоконференц-зв'язку.

Під час проведення лекцій та семінарів в онлайн необхідно застосовувати різні інтерактивні методи, наприклад психологічні тренінги, «мозковий штурм», ділові та рольові ігри, майстер-клас.

Створення певної системи супроводу науково-педагогічним працівником кожного студента у процесі самостійної роботи під час дистанційного навчання є четвертою педагогічною умовою.

Як уже було вище зазначено, під час дистанційного навчання відбувається зміна ролі здобувачів освіти. Крім того, це навчання висуває відповідні вимоги до студентів, такі як високий рівень відповідальності, активність.

Проводячи роботу з навчальним середовищем Moodle, необхідно зазначити, що саме науково-педагогічний працівник супроводжує індивідуальний розвиток особистості студента, розробляючи навчально-методичні матеріали та програми навчання. Також викладач, якщо є потреба, може проводити консультування майбутнього фахівця з отриманої ним лекційної інформації, надає чіткі відповіді на запитання студентів, чітко та якісно здійснює організацію занять, розробляє тести, координує роботу студентів, які працюють над курсовими та дипломними проектами [5, с. 92]. На саморозвиток та становлення особистості впливає рівень індивідуалізації освітнього простору оскільки всі індивіди володіють властивим їм ментальним досвідом, який зумовлює особливості їх активності в різних ситуаціях. Будова і функція представленого досвіду у кожного індивіда різні, відповідно до цього всі люди різняться за їхніми пізнавальними можливостями. Окрім того, люди відрізняються за темпераментом, за когнітивним стилем, за переважаючими біоритмами, за психосоціотипами [9, с. 56].

Відповідно до вищезазначеного, саме індивідуалізація є основним принципом забезпечення супроводу педагогом реалізації самостійної роботи майбутніми фахівцями природничих спеціальностей під час дистанційного навчання.

Індивідуалізація навчання дає можливість створювати ситуації успіху в навчанні для осіб із

різними рівнями навчальних компетенцій. А успіх, хай навіть незначний, вселяє в людину віру у власні сили, що стимулює її до організованості, наполегливості, сміливості й нестандартності в мисленні. Усі ці властивості лежать в основі розвитку здібностей, потенцій особистості, що стимулює її до пошуку нових знань, викликає в неї прагнення досягати все нових і нових успіхів у навчанні, тобто задовольняти нові потреби особистості [8, с. 201].

Варто зауважити, що для покращення рівня прояву самостійності та активності студентів, які навчаються на природничих спеціальностях, у процесі дистанційного навчання необхідно використовувати мультимедійні засоби (наприклад, електронні підручники, презентації, електронну пошту).

За допомогою мультимедійних технологій можна краще подати навчальний матеріал та зреалізувати індивідуальний підхід до кожного студента, який може обрати той вид інформації, що краще запам'ятовується та сприймається.

До інтерактивних мультимедійних навчальних матеріалів із метою представлення інформації педагогом належать демонстраційні, які використовуються для наочного показу інформації описового характеру. У зазначені презентації педагог може вносити пояснення до представленої теми. Тренажерні матеріали застосовуються з метою формування та удосконалення інтегративних вмінь і практичних навичок; довідково-інформаційні використовуються для презентації важливого матеріалу [4, с. 119].

Особливої уваги заслуговує поняття «дистанційний курс» (або «електронний навчальний курс»), оскільки цей продукт може об'єднувати єдиним сценарієм цілий комплекс зазначених елементів.

Електронний навчальний курс – це педагогічний програмний засіб, який дозволяє фіксувати виконання студентами всіх видів навчальної діяльності, проводити підсумкову атестацію в тестовій формі, організовувати самостійну роботу студентів, повністю забезпечувати студентів навчальним матеріалом [7, с. 70].

За допомогою платформи Moodle розробляються відповідні курси з навчальної дисципліни та забезпечується можливість керувати ними. До позитивних особливостей розроблення та роботи електронних навчальних курсів на основі навчального простору Moodle входить: діалогове навчання користувачів системи електронного курсу з науково-педагогічним працівником, а також можливість взаємодіяти один з одним; застосування відповідних посилань; можливість реалізації в процесі навчання графічних, звукових та інших матеріалів, що сприяє узагальненню отриманого матеріалу, який необхідний для подальшого вивчення навчального предмета; конкретне планування всього навчального процесу та керування відповідним курсом на основі визначених вимог,

які зазначені у навчальній програмі; значна кількість практичних завдань [7, с. 72].

На основі вищезазначеного необхідно підкреслити, що розроблення дистанційного курсу включає в себе такі етапи, як створення методичного наповнення та розроблення дизайну відповідного навчального курсу.

У системі Moodle до головних компонентів дистанційного курсу входять: лекції, практичні завдання, орієнтований календарний план навчального курсу, види та рівні контролю навчальних досягнень студентами навчального матеріалу.

Важливою складовою частиною супроводу викладачем самостійної роботи студентів у процесі здійснення дистанційного навчання є проведення контролю отриманих знань через персональну перевірку науково-педагогічним працівником знань студента за допомогою застосування чату, електронної пошти.

Для покращення самостійної роботи студентів під час здійснення пізнавального навчання, розвитку їхньої мотивації до навчальної діяльності, креативності, планетарного мислення, інтегративних умінь і практичних навичок щодо здійснення аналізу та чіткого структурування отриманого матеріалу, керування власною поведінкою необхідно включати в завдання для реалізації самостійної роботи такі технології, як: розроблення проєктів, враховуючи при цьому різні інструменти візуалізації навчального матеріалу.

Особливо слід акцентувати увагу на тому, що в реальному навчально-виховному процесі розроблені педагогічні умови ми впроваджували комплексно, у безпосередньому взаємозв'язку. Їх розподіл був умовним і необхідним для детального обґрунтування й опису процедури впровадження.

Висновок. На основі детального аналізу наукової літератури та практичного досвіду у цій сфері ми запропонували педагогічні умови з метою формування професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей у процесі дистанційного навчання: використання інформаційно-комунікативних технологій, враховуючи компетентнісний, особистісно-діяльнісний, інтегративний підходи; впровадження сучасних технологій дистанційного навчання під час реалізації фахової підготовки студентів, які навчаються на природничих спеціальностях, за допомогою побудови інформаційно-освітнього середовища в системі дистанційного навчання; забезпечення різнорівневого діалогового навчання, під час якого здійснюється взаємодія суб'єктів навчального процесу за допомогою реалізації інтерактивних методів навчання, засобів електронного зв'язку; створення системи індивідуального педагогічного супроводу самостійної навчально-пізнавальної діяльності майбутніх спеціалістів під час дистанційного навчання.

Водночас проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів і повноти проблеми й підтверджує необхідність продовження роботи за такими напрямками наукового пошуку, як: комплексний аналіз освітнього простору, в якому студент відчуває себе спокійно та стає активним учасником навчання, коли розвиваються здібності до самостійної роботи, уміння знаходження та обробки значної кількості інформації за допомогою інноваційних технологій навчання впродовж життя.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle: учебное пособие. Харьков: ХНАГХ, 2008. 275 с.
2. Бобраков С. . Реформирование змісту професійної підготовки вчителів у ВНЗ Німеччини: практико-орієнтований підхід. *Порівняльна професійна педагогіка*. Хмельницький, 2012. № 2. С. 161–168.
3. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика : учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Теория и методика преподавания иностранных языков и культур». 3-е изд. Москва: Academia, 2006. 333 с.
4. Горошкіна О.М. Наукові основи формування українського професійного мовлення студентів нефілологічних факультетів ВНЗ: монографія. Харків, ХНАМГ, 2010. 320 с.
5. Грицай Н.Б. Використання мультимедійних технологій у методичній підготовці майбутніх учителів біології. *Інформаційні технології в освіті*. 2012. № 13. С. 107–113.
6. Дистанційне навчання (досвід проведення педагогічного експерименту у Полтавському університеті економіки і торгівлі). URL: http://el.puet.edu.ua/sites/default/files/book_el.pdf. (дата звернення: 10.09.2021).
7. Каргин Б.В. Система дистанционного образования Moodle : электрон. учеб. Пособие. Минобрнауки России, Самар. гос. аэрокосм. ун-т им. С.П. Королева (нац. исслед. ун-т). Электрон. текстовые дан. (1,07 Мбайт). Самара, 2012 (дата звернення: 10.09.2021).
8. Коберник Г. Адаптування навчальних завдань як засіб індивідуалізації навчання молодших школярів. *Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту*. 2013. Ч. 2. С. 200–207.
9. Кречетников К.Г. Креативная образовательная среда на основе информационных и телекоммуникационных технологий как фактор саморазвития личности [Електронний ресурс]. *Интернет-журнал «Эйдос»*. 2004. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2004/0622-10.htm>. (дата звернення: 12.09.2021).
10. Малярчук О.В. Дистанційне навчання в системі вищої гуманітарної освіти Сполучених Штатів Америки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки». Житомир, 2010. 20 с.
11. Педагогические технологии дистанционного обучения: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Е.С. Полат, М.В. Моисеева, А.Е. Петров и др.; под ред. Е.С. Полат. Мсква: Академия, 2006. 400 с.
12. Поясок Т.Б. Возможности дистанционного обучения студентов в высших учебных заведениях. *Педагогическая наука и образование*. Минск, 2016. № 4. С. 62–65.